

[J. P. Nielsen.]

som er henvist til daglig at leve sammen og derfor helst skulde staa i godt Forhold til hinanden.

Det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram har stadig Kaas-Fabrikken og mere Samhandel med Tyskland paa Programmet. Jeg ved, at langt den overvejende Del af den sønderjyske Befolkning ikke føler sig tiltalt af denne Tiggen om at faa Tyskland til at købe et Par Svin og et Par Stude mere. Det er en Storbondpolitik, som ingen Rod har i den danske Befolkning. Det ærede Medlem taler stadig om, at Staten skulde nedlægge Kaas-Fabrikken og købe Briketterne i Tyskland, og det ærede Medlem henviser til, at det er en Statsfabrik. Ja, vi kunde jo ogsaa tale om Statsbønder i Sønderjylland. Det er mig ganske uforstaaeligt, at en Repræsentant for Sønderjylland anslaa saadanne Toner i den danske Rigsdag, naar man ved, at intet Erhverv i Danmark er saa statsunderstøttet som de sønderjyske Bønder. Først har de faaet 4 Mill. Kr. i Krisehjælp som direkte Tilskud, dernæst 6 Mill. Kr. til Akkorder, og nu er vi ved at stryge disse Statslaan og sætte nye Saneringslaan, nye Millioner ind i Stedet for, og endelig faar de et aarligt Rentetilskud paa over 2 Mill. Kr. efter den sidst vedtagne Lov. Og saa staa en Repræsentant for disse Mennesker her og forlanger, at Staten skulde nedlægge en Fabrik, hvortil der er knyttet over 200 Familier. Det er for mig ganske uforstaaeligt, hvis man da ikke skal opfatte det paa den Maade, at den Slags Repræsentanter har ikke Spor af Samfundsfølelse.

Udenrigsministeren (P. Munch): Det ærede Medlem Hr. Jørgen Gram arbejder ihærdigt ud fra Indtryk, han har modtaget ved et Par Møder, hvori der deltog baade danske og tyske Landbrugere, paa at fremkalde den Forestilling, at der fra tysk Side skulde være Villighed til at give os gunstigere Vilkaar i vor Samhandel end dem, der er opnaaet. I de Møder, der her har været Tale om, er der efter de mig bekendte Referater ikke sagt et eneste Ord, som støtter denne Opfattelse. Alle Udtalelser gaar tid paa, at man fra tysk Side bestandig maa kræve, at der købes i Danmark i Forhold til det, der sælges fra Danmark til Tyskland, og man kræver stadig fra tysk Side et noget større Køb end det Salg, der kan være Tale om. Jeg tror, det ærede Medlem vil give mig Ret i, at han ikke har hørt en eneste Udtalelse, som kunde tyde paa, at man fra tysk Side var villig

til at frafalde dette Krav, og hvis dette indgaar i det ærede Medlems Bevidsthed, vil han deraf kunne forstaa, hvor lidet Grundlag han har for de Betragtninger, han anstillede over, hvilke Muligheder vi skulde have for sømt over for Tyskland.

I øvrigt er det ikke disse Forsamlinger, med hvilke vi forhandler. Vi forhandler med en af den tyske Regering udnævnt Delegation, der har bestemt Instrukser fra den tyske Regering om, hvad den maa gaa ind paa. Denne Delegation har vi i vore Forhandlinger bragt saa langt som overhovedet muligt i Indrømmelser til Danmark, ikke en eneste Smule har der været Mulighed for at bringe dem videre. Det ærede Medlem sagde, at tyske Forhandlere havde været overrasket over den Pessimisme, jeg og andre i Danmark havde givet Udtryk for med Hensyn til Mulighederne for Samhandels Omfang. Jeg kan dertil svare, at under Forhandlinger med Delegationen gav vi Udtryk for en Optimisme, som bevirkede, at vi anbefalede at lægge Udgangspunktet for Handelen i dette Aar højere end de 70 Millioner, som blev Resultatet. Den tyske Delegation ansaa for rigtigt og krævede et lavere Beløb end 70 Millioner, og kun ved de allerstørste Anstrengelser, efter langsomme Forhandlinger lykkedes det at bevæge den tyske Delegation til at gaa med til de 70 Millioner, ikke fordi man ikke fra tysk Side ønskede at købe Varer i Danmark, men fordi man ikke regnede med, at vort Varekøb kunde bære mere end disse 70 Millioner.

Det ærede Medlem har faaet det Indtryk af det, jeg sagde i Eftermiddags, at vi udstedte Valutaattester til et ganske bestemt Beløb og saa ikke mere, og dette Beløb knyttede sig til det, man havde forudsat skulde blive Aarets samlede Resultat. Det var noget andet, jeg sagde. Jeg sagde, at til dette bestemt beregnede Beløb havde vi, da der viste sig Betingelser derfor, Mulighed for Anvendelse af et større Beløb, føjet nye Millionbeløb af Bevillinger, for at Attestbeløbene kunde blive saa rundelige, som der overhovedet kunde være nogen Rimelighed i; og at disse Attestbeløb har været meget rundelige, derom vidner den noksom bekendte store Mængde af ubrugte Attester, der i Øjeblikket foreligger for de forskellige Varer af alle Arter.

Det ærede Medlem dvælede ved Brunkullene og satte det forøgede Attestbeløb til Brunkul i Forbindelse med det saa tit drøftede Spørgsmaal om Kaas-Fabrikken. Jeg kan sige, at Attestbeløb af et saadant Omfang som de, der nu er Tale om, er saa